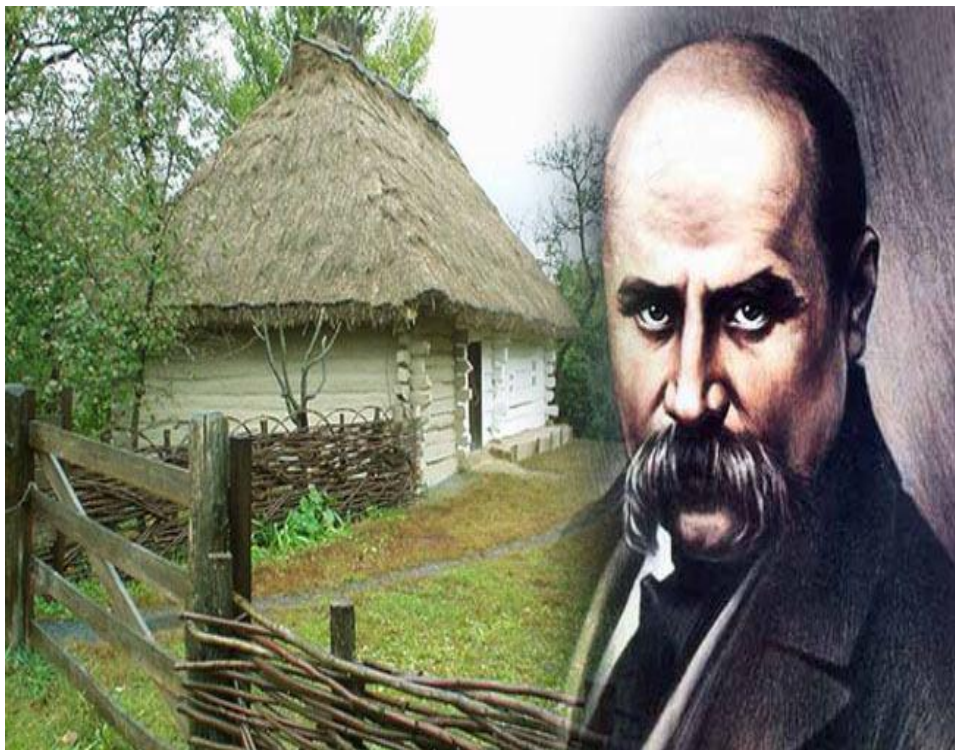

Катеринопільщина славить Т.Г.Шевченка у своїх віршах

*Попереджувальна довідка
краєзнавчого характеру*

Катеринопіль ЦБС
березень м-ць 2014 рік

Вітаємо вас на землі
Кобзаревій,
Де кожна стежина
до серця веде.
Він звідси зійшов,
засвітився зорею,
Та слава не згасне
ніколи і ніде.
В.Засідетель.

Тарас Григорович Шевченко (відомий також як Кобзар, 9 березня 1814 — †10 березня 1861) — український поет, письменник, художник, графік, громадський діяч, філософ, політик, фольклорист, з точки зору багатьох українців — духовний батько сучасного українського народу, людина, яка присвятила своє життя збереженню і поширенню самобутньої народної мудрості тісно пов'язаний з стародавньою козацькою культурою і звичаями України. Член Кирило-Мефодіївського братства. У творах на історичну тему показав боротьбу українського народу проти соціального й національного поневолення.

Тарас Шевченко у своїй творчості відобразив саме ті думки і настрої, які були важливими в житті українців його часу. Про те, що його творчість знайшла відгук у серцях людей, свідчить те, що в другій половині XIX і на початку XX ст. чи не єдиною книжкою у більшості сільських хат України був «Кобзар», вірші з нього вчили напам'ять, за ним училися читати. На той час твори Шевченка об'єднали український народ, особливо жителів Лівобережної України. За ставленням людини до творчості

Шевченка відразу стає видно, наскільки людина знайома і як ставиться до життя українського народу XIX ст. В історичному розвитку України Шевченко — явище незвичайне як своєю обдарованістю, так і місцем у літературі, мистецтві, культурі. Походженням, становищем та популярністю Шевченко — виняткове явище також у світовій літературі. З 47 років життя поет пробув 24 роки у кріпацтві, 10 на засланні, а решту — під наглядом жандармів. Трагічно важкий шлях Шевченка до творчих висот визначив в образній формі І. Франко: «Він був сином мужика і став володарем у царстві духа. Він був кріпаком і став велетнем у царстві людської культури. Він був самоуком і вказав нові, свіжі і вільні шляхи професорам та книжним ученим». Революційна творчість Шевченка була одним із головних чинників формування національно-політичної свідомості народних мас України. Впливи Шевченка на різні сторони духовно-національного життя нації відчуються до сьогодні. Творчість Шевченка — багатогранна, як його талант. Він був і глибоким ліриком, і творцем епічних поем, і видатним драматургом та різнобічно обдарованим митцем. Літературна спадщина Шевченка обіймає велику збірку поетичних творів («Кобзар»), драму «Назар Стодоля» і 2 уривки з інших п'єс; 9 повістей, щоденник та автобіографію, написані російською мовою, записки історично-археологічного характеру («Археологічні нотатки»), 4 статті та понад 250 листів. З мистецької спадщини Шевченка збереглося 835 творів живопису і графіки, що дійшли до нас в оригіналах і частково у гравюрах та копіях. Її доповнюють дані про понад 270 втрачених і досі не знайдених мистецьких творів. Натомість у літературі про його мистецьку спадщину безпідставно приписувано йому чимало творів живопису і

графіки інших авторів (досі зареєстровано 263 такі твори)

**Шевченкове слово, Шевченкова мова
Живе у віках – не вмира .**

**І пісня крилата , і пісня чудова
Звучить у рядках Кобзаря.**

**Шевченків край –
Прославлена земля.
Широкі ниви,
Золоте колосся.
Тарас всіх нас
На подвиг окриля,
Де б жити нам
І бути не довелося.**

**Боровсь він за волю
І мріяв про долю,
Сокиру гострив на панів,
Любив Україну свою калинову,
За неї всім серцем горів.
І наймичка – мати стоїть коло хати,
Гарячими вмила слізьми,
Не в змозі синочкові правди сказати,
Що сталося між нами – людьми...**

**Із вилами й косами йшли гайдамаки
Ненависну шляхту громить.
Воліли вони , селяки – небораки,
Свою Україну звільнить.**

**Шевченків край –
Прославлена земля.
Широкі ниви,
Золоте колосся.
Тарас всіх нас
На подвиг окриля,
Де б жити нам
І бути не довелося.**

**Цвіти , Україно моя чорнобрива,
Про тебе хай пісня гримить !
Шевченкове слово, Шевченкова мова**

В віках не згасє , звучить !

С. Рижак (с. Ступичне)

Лисенко,Д. Його нащадки : вірш про Шевченка /Дар'я Лисенко,сmt. Катеринопіль //Катеринопільський вісник.-2014 .-28 березня.-С.4

Вельган ,Є. Шевченків край : пісня /Євгенія Вельган,с. Ступичне // Катеринопільський вісник.-2014.-28 березня.-С.4

Колісник ,С. Встань,Тарасе, подивись : вірш / Сергій Колісник . сmt. Єрки // Катеринопільський вісник .-2014.-28 березня.-С.4

Домницький ,М. Вічний поет : вірш / Максим Домницький, с. Мокра Калигірка // Катеринопільський вісник.-2014.-28 березня.-С.4

Ларфі, Д. Квіти для Кобзаря : вірш / Данієлла Ларфі, с. Лисича Балка // Катеринопільський вісник.-2014.-28 березня .-С.4

Швець,Т. Пам'ять :вірш про Шевченка / Тетяна Швець, провідний бібліотекар, с.Кайтанівка // Катеринопільський Вісник.-2014.-28 березня.-С.4

Чернієнко-Віроніцька,Н. Тарасу Шевчено :вірш /Наталя Віроніцька (Чернієнко) //Катеринопільський вісник.-2010.-12березня.-С.4

Приємська,Л. Про автора: Анатолій Фартух -вірші «Жахи», «Батьку Тарасе», та інші /Любов Приємська// Катеринопільський вісник.-2008.-2 грудня.-С.3

Якубенко, Н. Тарасовими шляхами : Поезія 1-ше місце Анна Баліцька // Катеринопільський вісник.-2008.-18 березня.-С.4

Фартух, А. Батьку Тарасе : вірш / Анатолій Фартух // Катеринопільський вісник.-2008.-2 грудня.-С.3 ; Катерини-

нопільський вісник.-2007.-12 березня.-С.4

Баліцька, А. Тарас Шевченко : вірш / А.Баліцька, у чени-
ця Катеринопільської ЗОШ №1 //Катеринопільський вісник .-2007.-7 березня.-С.2

Цьмоха , Л. Укотре перечитаю Кобзар : вірш/ Л.Цьмоха // Катеринопільський вісник.-2006.-11 березня.-С.4

Дмитровська ,В. Конкурс юних декламаторів :до Шевченківських свят/ В.Дмитровська //Катеринопільський вісник.-2004.-26 березня.-С.2

Мельник, О. До роковин Т.Г.Шевченка : вірш /Мельник О.// Катеринопільський вісник.-2004.-26 березня.-С.2

Дудник ,О. Кобзареві : вірш /Ольга Дудник // Катеринопільський вісник .-2002.- 22 травня.-С.3 с.Степичне

Чернієнко, Н. «Над Кобзарем» : вірш до Шевченківських днів / Наталя Чернієнко,учениця 10а класу Катеринопільської загальноосвітньої школи №2 1-111ступенів // Катеринопільський вісник.- 2002.-7 березня.-С.5

Рижак, С. Шевченкова православна земля : вірш / С. Рижак //Катеринопільський вісник.-2000.-4 березня.-С.4

Петренко,Н. Вдячність Тарасові : вірш / Наталя Петренко //Катеринопільський вісник. - 2000.-22 квітня.-С.6

Штейн,І. Кобзареві : вірш / Ірина Штейн, учениця 9 класу Єрківської школи //Катеринопільський вісник.-2000.-22 квітня.-С.8

Штепа, П. Тобі, Кобзарю, дорогий ! : вірш /Штепа П.// Катеринопільський вісник.-1999.-6 березня.-С.4

Касьяченко, Г. Тарасе, Батьку : вірш/ Г.Касьяченко// Катеринопільський вісник.-1999.-6 березня.-С.4

Рижак,С. Кобзареві : вірш / Станіслав Рижак // Кате-

ринопільський вісник.-1999.- 6 березня.- С.4

Штепан, М. Тобі, Кобзарю, дорогий! : вірш / М.
Штепан // Катеринопільський вісник.-1999.-6 березня.-С.4

Мовчан, Б. Шевченків край : вірш / Б.Мовчан, с. Новосели
ця //Катеринопільський вісник.-1992.-25 липня.-С.3

Рижак, С. Слово про Кобзаря : вірш / С. Рижак // Ка-
тернопільський вісник.-1989.-8 березня.-С.2

Івашкевич, Я. Біля пам'ятника Т.Г.Шевченка у
Звенигородці : вірш/ Яків Івашкевич // Авангард.-1988.-24
вересня.-С.4

Івашкевич, Я. Тарасова земля : вірш / Івашкевич Я. //
Авангард.-1987.-10 березня.-С.2

Новіцький, А. Уклін землі Кобзаря :Шевченківські дні
на Черкащині // Черкаська правда.-1985.-12 березня.

Дзюнь, О. « В сім'ї вольній, новій» : Літературно-
мистецьке свято на Катеринопільщині / О. Дзюнь//Авангард
.-1982.-11 березня.

Івашкевич, Я Пісня про Шевченків край / Яків
Івашкевич// Шевченків край.-1962.-7 грудня

Наєнко, М. Кобзареві : вірш / Наєнко М. //Колгоспник.-
1962.-6 березня.

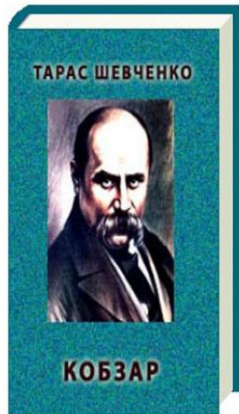
Івашкевич, Я. Тарасова земля : вірш / Івашкевич Я. //
Шевченків край.-1962.-2 червня.

Поезія... що це – натхнення, необхідне кожному з нас,

або застаріле мистецтво, якому час піти на звалище історії?
Адже навколо все так стрімко змінюється.

У нашому суспільстві триває криза культури, і проблема
зберігання духовності стоїть гостро. Поезія – якраз один з
дієвих засобів зберегти і примножити духовні цінності.
Поезія допомагає нам жити разом. Вона необхідна для
встановлення зв'язку між культурами та для гармонійної
взаємодії між різними суспільствами. Заохочення до
поетичної творчості, її поширення та перекладу – це ще
один із чинників сприяння культурному різноманіттю,
життєво важливе джерело натхнення, відроджуване живою
єдністю поета в багатогранних проявах його творчості.

Півстоліття тому поети виходили на площі і говорили про
те, що решта замовчувала. Гете, Байрон, Пушкін,
Шевченко, Маяковський – хто не чув ці прізвища? А що
сьогодні? Де сучасні майстри римованого слова, невже
проза життя неухильно жене поетичну насагу? Мабуть,
що ні, адже багато хто й з молодих людей пише вірші,
особливо, коли закохується... Пропонуємо вашій увазі
огляд, присвячений українським

Кобзареві

Коли журбі немає краю
І дуже тяжко на душі,
Маленьку книжечку гортаю,
Читаючи твої вірші.
В них радість й сум в єдине злиті,
Патріотизм і горе, й сміх,

Історія народу нашого страждення,
Ти в світ прийшов - для нас усіх.

Немов бальзам на серце летієся,

Немов я чую дивний спів,
Тарас неначе посміхнеться,
До мене з глибини віків.

Рука тремтить гортаючи сторінки,
Щось тенькає стривожено в мені,
Я б так хотіла щось зробити,
Щоб не забувся подвиг твій.

Та з нами вічно він,

У наших слові й мові,

Ми вічно згадуватимем тебе з любов'ю .

В думках і помислах своїх...

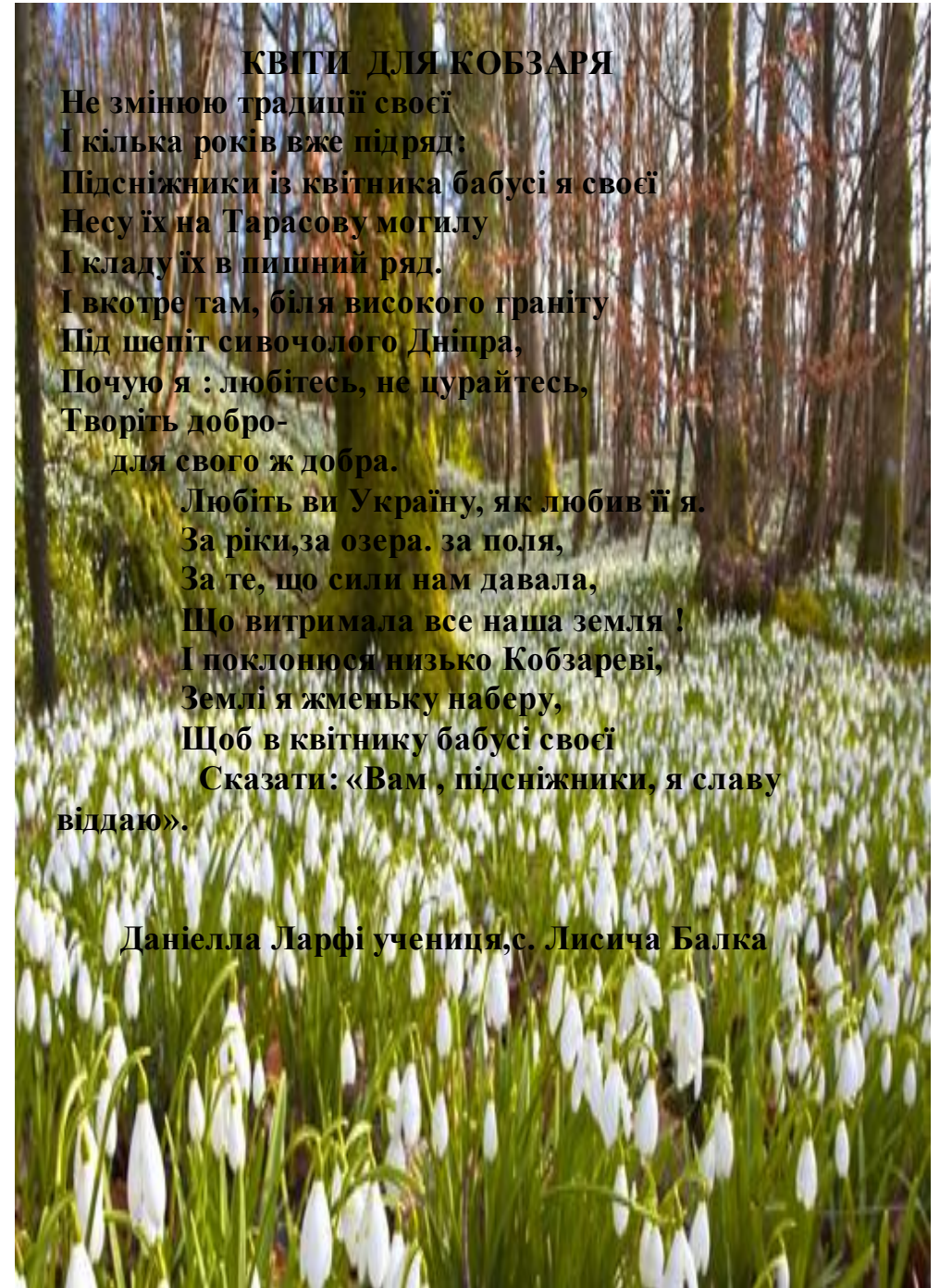
Ірина Штейн,
Учениця 9 класу Єрківської школи

КВІТИ ДЛЯ КОБЗАРЯ

Не змінюю традиції своєї
І кілька років вже підряд:
Підсніжники із квітника бабусі я своєї
Несу їх на Тарасову могилу
І кладу їх в пишний ряд.
І вкотре там, біля високого граніту
Під шепіт сивочолого Дніпра,
Почую я : любіться, не цурайтесь,
Творіть добро-
для свого ж добра.

Любіть ви Україну, як любив її я.
За ріки, за озера, за поля,
За те, що сили нам давала,
Що витримала все наша земля !
І поклонюся низько Кобзареві,
Землі я жменьку наберу,
Щоб в квітнику бабусі своєї
Сказати: «Вам , підсніжники, я славу
віддаю».

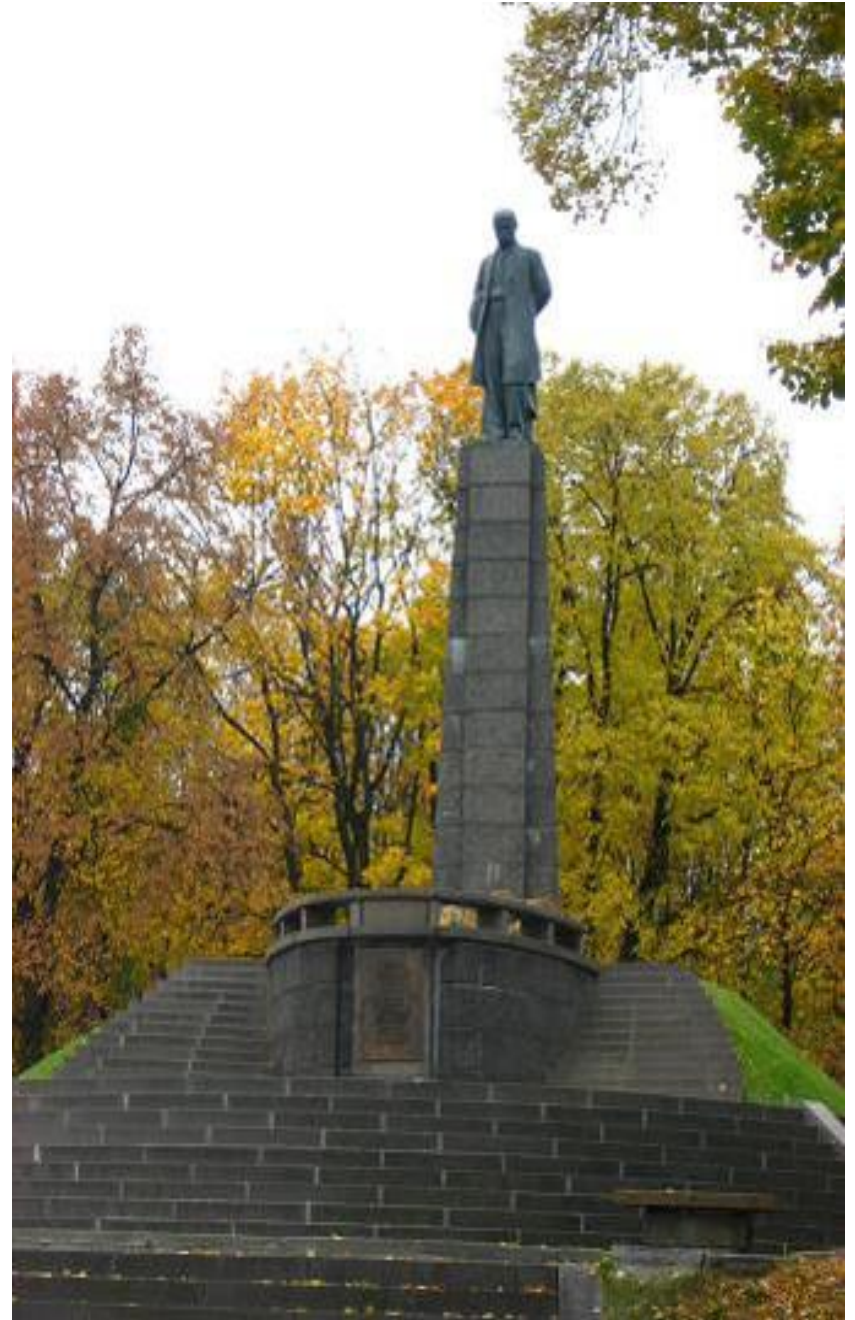
Даніелла Ларфі учениця, с. Лисича Балка

Видавець :

Склала пров. бібліограф Дудар К.П

КЗ Катеринопільська районна бібліотека
20500 смт.Катеринопіль вул. Леніна,46
E-mail:dut_katerbibl@ mail.ru

Катеринопільський відділ культури
КЗ Катеринопільська центральна районна бібліотека

козацьку славу збережемо

До 20 річчя з дня створення Вікненського козацького
куреня /попереджувальна довідка /

Катеринопіль ЦБС
лютий 2014

*Тут козацька слава не вмирає
Жити їй і жити з віку в вік.
Вкраїм цим і щастя моє, й доля,
І мій козацький славний рід.*

2014 рік буде щедрим для нас на відзначення ювілейних, історичних подій.

Козацькому куреню в селі Вікнене, що на Катеринопільщині, виповнюється 20 років.

Ідейним організатором цього задуму в 1994 році став директор школи (на той час) Микола Григорович Дзюнь.

Відтоді й сформувалися принципи побудови організації, зміст її роботи.

Метою роботи з молоддю є виховання свідомого громадянина, патріота України засобами козацької педагогіки. Основні напрями, на яких тримається робота організації: туристсько-краєзнавча; вивчення історії та традицій періоду козаччини, козацького фольклору; пропагування здорового способу життя; екологічне виховання.

Особлива увага відведена туристсько-краєзнавчій роботі, щолітнім походам. Козаки любили рідний край, берегли його волю і свободу. Наші учні продовжують таку славу традицію.

Вивчення історії та традицій періоду козаччини, козацького фольклору

Туристсько-краєзнавча робота починалася з велосипедних поїздок наших козаків по Катеринопільському району.

Хронологія літніх козацьких походів.

- 1995р.- одноденний велопохід, присвячений 50 –річчю Перемоги, селами району;*
- 1997р.-дводенний велопохід з першою ночівлею до Джулинки ;*
- 1998р.- триденний велопохід Шевченківськими місцями ;*
- 2000р.-п'ятиденний велопохід до Чигирини ;*
 - 2001р.- п'ятиденний велопохід до Канева ;*
 - 2002р.-шестиденний велопохід до Умані;*
 - 2003р.-десятиденний велопохід , присвячений 10 –річному ювілею козацького осередку та 50- річчю Черкащини, до міста 25 музеїв Переяслава Хмельницького, довжина пробігу 500км.;*
- 2004р.- п'ятиденний велопохід до Чигирини ;*
- 2005р.- підкорення Говерли ;*
- 2006р.- шестиденний вело похід «Подорож у майбутнє» (с. Ковалівка Київська область) ;*
- 2007- чотириденний велопохід «Золота підкова Черкащини»;*
- 2008р.- подорож на Запорізьку Січ (о. Хортиця) ;*
- 2009р.- п'ятиденний велопохід на Чигирин «Козацькими стежками» ;*
- 2010р.- велопохід м. Тальне ;*
- 2011р.- чотириденний велопохід(м. Умань, Жашків);*
- 2012р.- чотириденний вело похід м. Канева (Шевченкове , Моринці, Стеблів, Корсунь,Сахнівка ,Канів, Миронівка, Богуслав,Лисянка, Водяники).*

Школа є ініціатором проведення щорічних козацько-спортивних змагань «Козацькі мандри». В районі проводяться з 2005 року. У 2013 році вперше взяла участь команда з іншого району Тальнівського , с. Криві Коліна.

У 2009 році вперше були проведені обласні «Козацькі мандри» на базі нашої школи, де вікненські козаки посіли перше місце.

У 2009 році вперше від області взяли участь у Всеукраїнській дитячо- юнацькій військово- спортивній патріотичній грі Українського козацтва «Сокіл» («Джура»). Зайняли почесне 6-те місце серед 34 команд України.

Звичайно , що однієї статті не вистачить розповісти про історію та досягнення осередку за 20-річний період. Про численні козацькі справи свідчать 4 фотоальбоми «Козацького літопису», відеоматеріали. Найважливіше те, що ця справа прижилася на практиці, апробована і дає свій результат. Підтвердженням цього є школи ,які перейняли і впроваджують безпосередньо наш досвід в Уманському, Маньківському, Христинівському, Смілянському ,Черкаському та інших районах області. І не випадково: за роки існування куреня школу гарту в ньому пройшли понад 100 юнаків, які наочно пізнали, що таке мужність, порядність, фізична досконалість вкупі з бажанням постійного вдосконалення.

Тож на козацькій раді юнаки вирішили, що найкращий подарунок до названих вище подій та 90- річчя утворення Катеринопільського району , яке відзначалося 2013 року, - вдруге підкорили Говерлу (вперше в 2005р.)

Маршрут обрали багатий на історичні місця. . До кінцевого пункту автобусом проїхали через Поділля, Буковину, Прикарпаття. Відвідали Кам'янець- Подільську та Хотинську фортеці, ознайо-милися з їх історією. Враження від побаченого залишилися дуже добрі.

При перетині Івано- Франківської області нам відкрилися чудові краєвиди місцевої природи, Карпатських гір. На ночівлю зупинилися у стт. Ворохті.

11 липня 2013 року залишиться в історії для нас, як день підкорення Говерли.

О 7 годині ранку підйом, сніданок, всі в повній готовності. З автобуса милуємося природою Карпатських гір, він впевнено несе нас до нашої мрії. Ось і підніжжя Говерли, спортивна база «Заросляк», звідки починається сходження на гору. Робимо фото на початку підкорення. Спочатку рухаємось лісом. Закінчується залісна зона і перед нами постають величезні велетні-гори. В долині, скільки око сягає, люди піднімаються по схилах гір, вони схожі на комах. З вершини гори назустріч нам спускається група людей, ми вітаємо їх: «Слава Україні!», у відповідь звучить: «Героям Слава!», емоції переповнюють. Періодично робимо зупинки, щоб перевести подих і з великим очікуванням поглядаємо на вершину гори. І так крок за кроком. Поступово сили покидають тебе, всередині прокидається гнів «Скільки ж ще? Невже не дійду?» І раптом перед тобою виринає невеликий, стоптаний клаптик землі, на якому розташовані знаки України: тризуб, плита з написом, хрест. Це і є найвища точка України – вершина Говерли (2061м). Скільки почуттів охоплюють тебе одночасно: радість, перемога над собою, втома і полегшення, гордість за свою Україну.

***М.Г. Дзюнь нагороджений ювілейними
медалями
« 360 років козацької держави
Б.Хмельницького (2009р) та
«20 років Незалежності України» (2011р)***

Кураш, В. Козаки проходять гарт у курені: сходження на вершину України Говерлу /Василь Кураш, директор Вікненської ЗОШ //Черк. Край.-2013.-24 липня.-С.11

Кураш, В. Вікненські козаки вдруге підкорили Говерлу! /Василь Кураш // Катеринопільський вісник.-23 липня.-С.3

Шевченко ,О. Козацькі мандри : туристичний похід / Ольга Шевченко // Катеринопільський вісник.-2013.-21 травня.-С.3

* * * * *

Яковенко,В. Ідея козацтва в Україні жива : до 15-річчя Вікненського козацького куреня / Василь Яковенко // Катеринопільський вісник.-2009.-17 жовтня.-С.2

Дзюнь ,М. Козацький збір краще проводити навесні : Вікненські козаки / Микола Дзюнь,учитель. Осавул Українського козацтва //Катеринопільський вісник.-2009.-29 травня.-С.2

Кураш В. Вдалий дебют «степових» лицарів : козацтво / Василь Кураш, директор Вікненської школи //Катеринопільський вісник.-2009.-29 травня.-С.2

Козацькими стежками : похід /Артур Гончар,Владислав Дерикіт,учні Вікненської школи //Катеринопільський вісник.-2009.-24 липня.-С.2

* * * * *

Комар,Т. «Козацькі мандри»-2008 : репортаж // Катеринопільський вісник.-2008.-23 травня.-С.2

Кураш,В. З днем Українського козацтва : привітання /Василь Кураш, директор Вікненської школи // Катеринопільський вісник.-2008.-14 жовтня.

Дергач, В. Козацький курінь : вірш присвячений Курінному отаману Вікненого М.Г.Дзюню та його козакам , а також вікненським чураївнам присвячую / Василь Дергач// Катеринопільський вісник.-2008.-14 жовт.-С.3

* * * * *

Кураш,В. Козацька педагогіка, як засіб національного виховання / В.Кураш, директор Вікненської

загальноосвітньої школи 1-111 ст.// Катеринопільський вісник.-2007.-13 березня.-С.4

Кураш ,В. По маршруту «Золота підкова Черкащини : туристсько- краєзнавча робота / В Кураш , директор Вікненської школи //Катеринопільський вісник.-2007.-С.4

* * * * *

Кураш,В. В похід – на велосипедах : туристично-краєзнавча робота / В.Кураш, директор Вікненської школи // Катеринопільський вісник.-2006.-1 вересня.-С.2

* * * * *

Кураш, В. Підкорення Говерли : знайте наших ! /Василь Кураш, директор Вікненської загальноосвітньої школи // Катеринопільський вісник.-2005.-29 липня.-С.2

Сліпченко, О. Козацькі мандри : патріотичне виховання / О. Сліпченко, методист районного методичного кабінету з питань виховної роботи // Катеринопільський вісник.-2005.-3 червня.-С.2

Задвернюк. В. Вікненському козацькому куреню- 11 років : патріотичне виховання / В.Задвернюк // Катеринопільський вісник.-2005.-1 березня.-С.2

* * * * *

Дзюнь,М. Козаки дбають про порядок : екологія і ми / М. Дзюнь, директор вікненської загальноосвітньої школи // Катеринопільський всник.-2004.-3 серпня.-С.4

Дзюнь ,О. «Як сад є за вікном , благослови життя ...»: Моколі Григоровичу Дзюню -55 -керівнику козацького осередку / Олена Дзюнь// Катеринопільський вісник.-2004.-27 липня.-С.2

* * * * *

Шарко, У Повергулися козаки із походу / Уляна Шарко, учениця 11 класу вікненської школи // Катеринопільський вісник. -2001.-15 серпня.

(Черкаси, Городище, Канів, Корсунь, Стеблів, Моринці, Шевченкове).

Гень, С. Вкотре - на велосипедах : вікненський курінь / С.Гень, учитель Вікненської школи // Катеринопільський вісник. -2001.-24 жовтня. -С.2

Чабан, І. У козаків поповнення : вікненський курінь / І.Чабан , курінний писар// Катеринопільський вісник. -2001.-10 березня. -С.4

* * * * *

Козацький курінь : Курінному Атаману Вікненської школи М.Г.Дзюню, козакам і членам гуртка « Чураївна» присвячую : вірш // Катеринопільський вісник. -2000.-13 грудня. -С.2

Довгань, В. Ей , ви браві козаченьки : вікненські зустрічі / В. Довгань // Катеринопільський вісник. -1997.-17 травня. -С.3

Детальніше про створення і роботу козацького куреня Ви зможете дізнатись на сторінках сайту :

Вікнинський НВК "ДНЗ-ЗОШ І-ІІІ ст." : viknyne.edukit.ck.ua

Наші традиції . Дзюнь М.Г.
Національно-патріотичне виховання молоді засобами козацької педагогіки у школі

Склала пров. бібліограф Дудар К.П
Видавець :
КЗ Катеринопільська районна бібліотека
20500 смт.Катеринопіль вул. Леніна,46
E-mail: _kater.biblioteka@mail.ru